

СТРУКТУРА ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МАТЕМАТИКИ ДО ІННОВАЦІЙНО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті розглянуто питання структури готовності майбутнього вчителя математики до інноваційно-дослідницької діяльності. Проаналізовано різні підходи до визначення терміну "готовність" у психолого-педагогічних науках, запропоновано означення поняття "готовність майбутнього учителя математики до інноваційно-дослідницької діяльності". Обґрунтовано структуру такої готовності як органічного об'єднання таких компонентів, як: мотиваційного, особистісно-вольового, операційного і рефлексивного. Подано їх характеристику. Запропоновано подальші напрями досліджень.

Ключові слова: *готовність, готовність майбутнього вчителя математики до інноваційно-дослідницької діяльності, мотиваційний, особистісно-вольовий, операційний і рефлексивний компоненти.*

Актуальність. В часи глобальних потрясінь для України проблема забезпечення якості освіти, яку надають освітні установи, стає надзвичайно актуальною. Серед основних напрямів її позитивного вирішення вирізняють розробку й запровадження інновацій, інтенсивне осучаснення педагогічних технологій.

У цьому сенсі окремо варто наголосити на потребі математичної освіти, яка є важливою складовою освітнього процесу загалом. Невихолощена математична підготовка передбачає забезпечення загальноосвітнього рівня розвитку, що дуже суттєво для успішної самореалізації особистості, її майбутньої професійної діяльності в інших галузях науки, в побуті, промисловості та обслуговуванні. Математика є, як відомо, провідним засобом вивчення та аналізу природних закономірностей, явищ і процесів.

Саме тому необхідно дослідити питання належної підготовки майбутнього вчителя математики до інноваційно-дослідницької діяльності. Зважаючи на актуальність цього питання, ми ставимо за мету розкрити структуру готовності майбутнього вчителя математики до інноваційно-дослідницької діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Термін "готовність" в психолого-педагогічних науках досліджувався в різних контекстах багатьма науковцями. Так Л. С. Виготський розглядав готовність дитини до шкільного навчання і пов'язував її із рівнем розвитку мисленневих процесів у дошкільнят; готовність до професійно-педагогічної діяльності та різні її специфічні особливості досліджували: Н. І. Клокар, К. В. Макогон, О. Ю. Палько, І. Я. Зязюн, О. М. Пехота, В. А. Сластьонін, Л. С. Подимова, О. В. Веремєєво, Р. Т. Сімко, Л. Г. Настенко, І. Я. Глазкова, А. М. Стараєва, С. М. Калаур, С. М. Мартиненко.

З цією ж тематикою були пов'язані дослідження вчених М. І. Д'яченка та Л. А. Кандибовича. Відповідно до їх трактувань, готовність до певного виду діяльності означає цілеспрямоване вираження особистості, яка включає її переконання, погляди, ставлення, мотиви, почуття, вольові та інтелектуальні якості, знання, навички, вміння, установки, налаштованість на певну поведінку [1: 4].

Певним узагальненням наукових думок стосовно психолого-педагогічної категорії "готовність" можна вважати погляди О. В. Бондаренко. Зокрема, під терміном "готовність" розуміють і стан особистості, який постійно трансформується в процесі переходу від одного етапу формування до іншого, а при забезпеченні сприятливих відповідних умов може переходити в готовність-якість, а також у складну якість особистості, формування якої зумовлене дією зовнішніх і внутрішніх факторів, у систему зі складною структурою, яка характеризує готовність зі змістової сторони та відображає процес її становлення [2: 7].

Певною мірою конкретизує питання готовності В. І. Уруський. Він розглядав дану категорію із позицій готовності вчителя до інноваційної діяльності як складне інтегративне новоутворення особистості, суть якого забезпечує взаємодія мотиваційно-орієнтаційного, змістовно-орієнтаційного та оцінно-рефлексивного компонентів. Більше того, В. І. Уруський вводить таке поняття, як "операційна готовність педагога до інноваційної діяльності". На його думку, ця готовність проявляється через уміння визначати найбільш ефективні прийоми і способи впровадження інновацій, майстерне володіння впроваджуваними технологіями, методиками тощо [3].

Окремо потрібно звернути особливу увагу на поняття "готовність вчителя до інноваційної діяльності", оскільки цей термін достатньо близький до тематики нашого дослідження. Зокрема, І. В. Гавриш розуміє під указаним терміном інтегровану якість особистості, що є результатом та умовою успішної професійної діяльності, спрямованої на створення й розповсюдження освітніх новацій [4: 77].

Деяко інших позицій дотримується в означенні цього поняття О. І. Шапран. Зокрема, термін "готовність до інноваційної педагогічної діяльності" нею уявляється як інтегрована якість особистості, що є результатом інноваційної підготовки, яка характеризується сформованістю в педагога мотиваційно-ціннісного ставлення до професійної діяльності, технологічної грамотності, здатності до творчості та рефлексії [5: 34].

Аналізуючи все висловлене, можна помітити, що сутність відмінностей у трактуванні терміну "готовність до інноваційної педагогічної діяльності" полягає в різних підходах до пошуку причин утворення такої інтегрованої якості особистості та її розуміння. Загалом подані визначення можна вважати достатньо близькими чи такими, які доповнюються одне іншим.

Тепер же, враховуючи наведені означення, нам потрібно визначитися з суттю поняття "готовність майбутнього вчителя математики до інноваційно-дослідницької діяльності". Ми пропонуємо розуміти під цим поняттям наступне: комплексну якість особистості (здатність на морально-вольовому рівні забезпечити ефективність впровадження педагогічної інновації) та відповідний рівень професійних знань, умінь і навичок, що гарантовано забезпечує оптимальний процес генерації і сприймання нових ідей та технологій в освіті, їх ефективне впровадження у навчально-виховний процес, який реалізовується педагогом у школі чи ВНЗ.

Виклад основного матеріалу. Однозначність у визначенні кількості складових компонентів готовності особистості до виконання певної діяльності варіюється відповідно до теми і завдань виконуваного науковцем дослідження.

Приміром, М. І. Д'яченко та Л. А. Кандибович визначають такі компоненти вказаної готовності: мотиваційний, орієнтаційний, емоційно-вольовий, а також професійно-етичні якості та психофізіологічні аспекти. До того ж, на їх думку, готовність до певного виду діяльності складається з трьох основних блоків.

1. Сенсорна організація індивіда – показники, що відповідають біофізіологічним характеристикам суб'єкта діяльності.

2. Показники, що відповідають різноманітним умовам виконання трудової діяльності.

3. Набір непересічних властивостей, станів і процесів [1].

Дослідники ретельно описали динамічну структуру психологічної готовності. Зокрема, до неї входять наступні компоненти: 1) усвідомлення "своїх потреб", вимог суспільства, колективу; 2) усвідомлення цілей, вирішення яких призведе до задоволення потреб; 3) осмислення та оцінка умов, в яких будуть протікати майбутні дії, актуалізація досвіду; 4) визначення на основі досвіду та оцінки майбутньої діяльності найбільш ймовірних способів вирішення завдань або виконання вимог; 5) прогнозування прояву своїх інтелектуальних, емоційних, мотиваційних і вольових процесів; 6) мобілізація сил відповідно до умов і завдань, самонавіювання в досягненні мети [1: 19].

У межах визначення структури готовності педагога до інноваційної педагогічної діяльності, Ю. О. Будас було докладно проаналізовано сучасні підходи до виділення структурних елементів такої готовності. На основі проведеної наукової роботи, як висновок, запропоновано наступні складові такої готовності: мотиваційний, особистісно-креативний, технологічний і рефлексивний [6: 44].

Важливу думку з питання визначення структурних компонентів готовності вчителя до професійного саморозвитку наводить В. І. Шахов. Ним виділено чотири компоненти такої готовності: мотиваційно-цільовий, змістовий, операційний та інтеграційний [7: 78].

У цьому ракурсі дещо інший погляд на категорію "готовність" представляє А. Н. Бистрюкова. Розглядаючи готовність до професійного саморозвитку майбутніх учителів початкових класів, нею було запропоновано виділити такі компоненти готовності: мотиваційно-цільовий, змістовий, операційний, рефлексивний [8: 178].

О. А. Орлова, досліджуючи підготовку вчителя до особистісного самовдосконалення учнів, виділяє мотиваційний, вольовий, операційний та особистісний компоненти готовності [9: 73-82].

Ми, враховуючи всі проаналізовані науково-педагогічні джерела, взявши до уваги поняття і структуру інноваційно-дослідницької діяльності, зупинимось на таких компонентах готовності майбутнього вчителя математики до інноваційно-дослідницької діяльності: мотиваційний, особистісно-вольовий, операційно-змістовий, рефлексивний (схема 1).

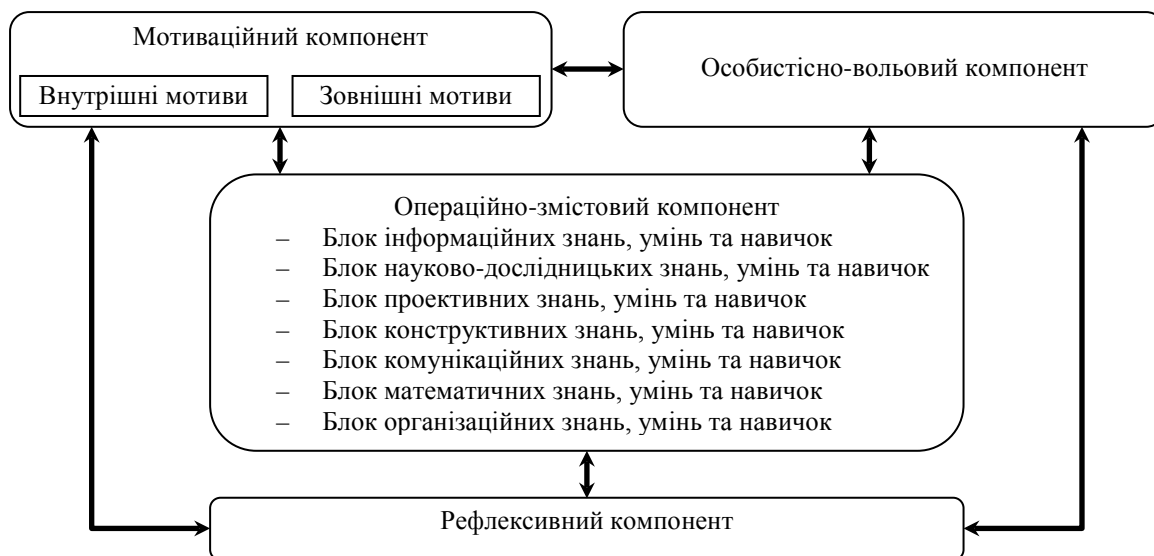

Схема 1. Структура готовності майбутнього учителя математики до інноваційно-дослідницької діяльності.

Розглянемо докладніше кожен із компонентів готовності майбутнього вчителя математики до інноваційно-дослідницької діяльності.

Мотиваційний компонент вважається ключовим, адже без належної мотивації неможливо успішно розробляти та впроваджувати інновації у практику. Під мотивацією розуміють сукупність психологічних процесів, які спрямовують поведінку людини [10]. Насправді мотивація виступає як усвідомлення потреби виконувати таку діяльність й перетворює її на мотив.

Досить переконливу позицію щодо мотивації виконання професійної діяльності педагога висловив А. Б. Орлов, яку він інтерпретував у термінах центрації (інтегральна та системоутворююча характеристика діяльності вчителя). Дослідник виділив основні центрації, які можуть домінувати в діяльності педагога: егоїстична (інтереси свого "Я"), бюрократична (на інтересах адміністрації, керівництва), конфліктна (на інтересах колег), авторитарна (на запитках батьків учнів), пізнавальна (вимоги навчання та виховання), альтруїстична (інтереси і потреби учнів), гуманістична (центрація вчителя на проявах своєї сутності та сутності інших людей) [11].

Особистісно-вольовий компонент виступає безпосередньо як наслідок мотиваційного компоненту готовності до інноваційно-дослідницької діяльності. Значимість цього компоненту важко переоцінити, адже лише людина, яка має необхідні морально-вольові якості, здатна розробляти і впроваджувати інновації, зокрема в освіті.

Особистісно-вольовий компонент готовності майбутнього вчителя математики до інноваційно-дослідницької діяльності має такі складові.

1. Гуманістичне ставлення до дітей, повага до учня (студента) як особистості, сприймання його як активного учасника навчального процесу у школі (ВНЗ).

2. Педагогічний такт – це дотримання почуття міри у відносинах між учителем (викладачем) та учнями (студентами) [12].

3. Чесність, совісність, справедливість, об'єктивність – якості, які учнями та студентами поцінуються найбільше в особистості вчителя (викладача). З цього приводу В. О. Сухомлинський досить влучно зауважував: "Із того, як ставиться учень до оцінки, поставленої вчителем, можна зробити безпомилковий висновок про те, як він ставиться до вчителя, наскільки вірить йому й поважає його" [13: 465].

4. Любов до професії. Значимість цієї якості важко переоцінити, адже "учительська професія – це людинознавство, постійне проникнення в складний духовний світ людини, яке ніколи не припиняється" [13: 421].

5. Комунікабельність та почуття гумору вважають насправді тими рисами особистості, які дозволяють налагоджувати професійно-особистісні стосунки у колективі педагогів, з учнями (студентами) та їх батьками, підтримувати доброзичливу атмосферу, згладжувати міжособистісні конфліктні ситуації, що деінде трапляються в сучасному освітньому середовищі.

Вчителю математики для виконання інноваційно-дослідницької діяльності особливо важливо мати ще й такі особистісні якості, як: ініціативність (здатність ставити перед собою мету та завдання й без нагадувань і спонукань інших виконувати їх); витримка (здатність вольовим зусиллям швидко гальмувати (послаблювати, сповільнювати) дії, почуття та думки, що заважають здійсненню прийнятого рішення); самостійність (здатність самостійно висувати пізнавальні задачі й знаходити шляхи їх розв'язання); наполегливість (здатність продовжувати діяльність у найскладніших умовах, незважаючи на тимчасові невдачі та перешкоди); рішучість (здатність людини йти на виправданий ризик).

Операційно-змістовий компонент готовності майбутнього вчителя математики до інноваційно-дослідницької діяльності представляє собою сукупність знань, умінь та навичок людини, необхідних для успішного виконання інноваційно-дослідницької діяльності в системі освіти.

В межах операційно-змістового компоненту доцільно виділити такі важливі блоки знань, умінь і навичок: інформаційні, науково-дослідницькі, проєктивні, конструктивні, комунікаційні, математичні, організаційні.

Під інформаційним блоком розумітимемо взаємопов'язану систему знань, умінь і навичок, які вкрай потрібні для якісного пошуку, збору, порівняння, опрацювання та аналізу необхідних інформаційних даних для виконання інноваційно-дослідницької діяльності.

Науково-дослідницький блок об'єднує знання, вміння і навички для здійснення науково-пошукової роботи, проведення різних типів психологічних досліджень та експериментів із метою перевірки (доведення або ж спростування) теоретично висунутих тверджень у психолого-педагогічних науках. Загалом науково-дослідницькі знання, вміння та навички дозволяють виділити та оцінити перспективність впровадження тієї чи іншої інновації в освіті.

Проєктивний блок включає знання, вміння і навички особистості, які дозволяють планувати й прогнозувати різні види професійної, а отже й інноваційно-дослідницької діяльності педагога.

У межах конструктивної частини операційного блоку згруповано знання, вміння і навички особистості, які необхідні вчителю математики для якісного впровадження в навчально-виховний процес досягнень психолого-педагогічної науки (реалізація науково перевірених інновацій).

Комунікаційні уміння та навички передбачають забезпечення адекватних відносин із колективом та окремими вихованцями і допомагають встановити педагогічно вмотивовані контакти з учнями, колективом, батьками, колегами, а також регулювати міжособистісні стосунки учнів у первинному колективі (на рівні класу, групи) та взаємини первинного колективу із загальношкільним [14].

Математичний блок об'єднує комплекс професійних знань, умінь і навичок педагога, які забезпечують визначення проблем, що розв'язуються математичними методами, формулювання їх математичною мовою, їх дослідження за допомогою математичних методів, інтерпретацію результатів, створення математичних моделей із фізики, техніки, астрономії, інформатики, хімії, біології, економіки з метою подальшого вивчення та аналізу [15].

Організаційні уміння та навички дозволяють згуртувати учнів, залучити їх до праці, розподіляти обов'язки, спланувати роботу, підвести підсумки зробленого.

Тепер варто зупинитися на рефлексивному компоненті готовності майбутнього вчителя математики до інноваційно-дослідницької діяльності. Загалом у соціальній психології під поняттям "рефлексія" розуміють усвідомлення індивідом того, як його сприймають і оцінюють інші індивіди або спільності. Це поняття трактують також як вид пізнання, у процесі якого суб'єкт стає об'єктом свого власного спостереження, роздумів, аналізу свого ж психічного стану [16]. Таким чином, рефлексивний компонент готовності педагога до інноваційно-дослідницької діяльності передбачатиме усвідомлення та осмислення результатів власної інноваційно-дослідницької діяльності або ж діяльності своїх колег, порівняння досягнутого із запланованим, опрацювання помилок та визначення шляхів їх подолання.

У комплексі визначені нами компоненти знаходяться в тісному взаємозв'язку і доповнюють один одного до цілісної системи.

Висновки. На наш погляд, запропонована структура готовності майбутнього вчителя математики до інноваційно-дослідницької діяльності дозволяє визначитися з основними напрямками удосконалення процесу підготовки майбутніх педагогів-математиків до такої діяльності.

Також доцільно зауважити про **перспективи подальших досліджень**. Серед головних пріоритетів наукового пошуку варто назвати такі: розроблення моделі підготовки майбутнього вчителя математики до інноваційно-дослідницької діяльності, опис її компонентів, впровадження комп'ютерних технологій у цей процес.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Дьяченко М. И. Психологические проблемы готовности к деятельности / М. И. Дьяченко, Л. А. Кандыбович. – М. : Изд-во БГУ, 1976. – 176 с.
2. Бондаренко О. В. Формування готовності студентів природничо-географічних факультетів педагогічних університетів до краєзнавчої роботи з учнями : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : 13.00.04 / О. В. Бондаренко. – Ялта, 2009. – 25 с.
3. Уруський В. І. Формування готовності вчителів до інноваційної діяльності : [методичний посібник] / В. І. Уруський. – Тернопіль : ТОКІППО, 2005. – 96 с.
4. Гавриш І. В. Теоретико-методологічні основи формування готовності майбутніх учителів до інноваційної професійної діяльності : дис. ... доктора пед. наук : 13.00.04 / І. В. Гавриш. – Харків, 2006. – 572 с.
5. Шапран О. І. Система інноваційної підготовки майбутнього вчителя в умовах навчально-науково-педагогічних комплексів : дис. ... доктора пед. наук : 13.00.04 / О. І. Шапран. – Київ, 2007. – 411 с.
6. Будас Ю. О. Підготовка майбутніх учителів до інноваційної педагогічної діяльності засобами ділової гри : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Ю. О. Будас. – Вінниця, 2010. – 238 с.
7. Шахов В. І. Базова педагогічна освіта майбутнього вчителя : загальнопедагогічний аспект / В. І. Шахов. – Вінниця : "Едельвейс", 2007. – 383 с.
8. Быстрыкова А. Н. Структура готовности будущих учителей начальных классов к профессиональному саморазвитию / А. Н. Быстрыкова // Вісник СевНТУ. Серія : Педагогіка : [зб. наук. пр.]. – Вип. 124. – Севастополь, 2011. – С. 176–180.
9. Орлова О. А. Підготовка вчителя до особистісного самовдосконалення учнів основної школи у післядипломній освіті : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / О. А. Орлова. – Житомир, 2014. – 332 с.
10. Столяренко О. Б. Психологія особистості : [навч. посіб.] / О. Б. Столяренко. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 280 с.
11. Вікова та педагогічна психологія : [навч. посіб.] / [Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. ін.]. – К. : Просвіта, 2001. – 416 с.
12. Зайченко І. В. Педагогіка : [навчальний посібник] / І. В. Зайченко. – К. : Освіта України, КНТ, 2008. – 528 с.
13. Сухомлинський В. О. Сто порад вчителю : [вибрані твори в п'яти томах] / В. О. Сухомлинський. – К. : Видавництво "Радянська школа", 1976. – Том 2. – 670 с.
14. Кузьмінський А. І. Технологія і техніка шкільного уроку : [навч. посіб.] / А. І. Кузьмінський, С. В. Омеляненко. – К. : Знання, 2010. – 335 с.
15. Програма з математики для 10 – 11 класів загальноосвітніх закладів. Профільний рівень. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://osvita-novog.at.ua/metod/10-11_matem_prof.pdf.
16. Орбан-Лембрик Л. Б. Соціальна психологія : [навчальний посібник] / Л. Б. Орбан-Лембрик. – К. : Академвидав, 2005. – 448 с.

REFERENCES (TRANSLATED & TRANSLITERATED)

1. D'yachenko M. I. Psikhologicheskie problemy gotovnosti k deyatelnosti [Psychological Problems of the Readiness to the Activity]. / M. I. D'yachenko, L. A. Kandybovych. – M. : Izd-vo BGU, 1976. – 176 s.
2. Bondarenko O. V. Formuvannya gotovnosti studentiv pryrodnycho-geografichnykh fakul'tetiv pedagogichnykh universytetiv do kraysnavchoyi roboty z uchnyamy [Forming the Students' Readiness at the Natural-Geographical Faculties of Pedagogical Universities to the Countrystudying Work with Pupils] : avtoref. dys. na здобuttia nauk. stupenya kand. ped. nauk : 13.00.04 / O. V. Bondarenko. – Yalta, 2009. – 25 s.
3. Urus'kyy V. I. Formuvannya gotovnosti vchyteliv do innovatsiynoi diyal'nosti [Teachers' Readiness Formation to the Innovative Activity] : [metodychnyy posibnyk] / V. I. Urus'kyy. – Ternopil' : TOKIPPO, 2005. – 96 s.
4. Gavrysh I. V. Teoretyko-metodologichni osnovy formuvannya gotovnosti maybutnikh uchyteliv do innovatsiynoi profesiynoi diyal'nosti [Theoretical and Methodological Bases for the Formation of Future Teachers' Readiness to the Innovative Professional Activity] : dys. ... doktora ped. nauk : 13.00.04 / I. V. Gavrysh. – Kharkiv, 2006. – 572 s.
5. Shapran O. I. Systema innovatsiynoi pidgotovky maybutniogo vchytelya v umovakh navchal'no-naukovo-pedagogichnykh kompleksiv [The System of the Future Teacher's Innovative Training in Terms of Educational, Scientific and Educational Complexes] : dys. ... doktora ped. nauk : 13.00.04 / O. I. Shapran. – Kyiv, 2007. – 411 s.
6. Budas Yu. O. Pidgotovka maybutnikh uchyteliv do innovatsiynoi pedagogichnoi diyal'nosti zasobamy dilovoyi gry [The Future Teachers' Preparation to the Innovative Pedagogical Activity by Means of the Business Game] : dys. ... kand. ped. nauk : 13.00.04 / Yu. O. Budas. – Vinnytsya, 2010. – 238 s.
7. Shakhov V. I. Bazova pedagogichna osvita maybutniogo vchytelya : zagal'nopedagogichnyy aspekt [The Future Teacher's Basic Pedagogical Education : the General Pedagogical Aspect] / V. I. Shahov. – Vinnytsya, 2007. – 383 s.
8. Bystryukova A. N. Struktura gotovnosti budushchikh uchiteley nachal'nykh klassov k professional'nomu samorazvitiyu [The Structure of the Elementary School Teachers' Readiness to the Professional Self-Development] / A. N. Bystryukova // Visnyk SevNTU. Seriya : Pedagogika [Sevastopol' National Technical University Journal. Series : Pedagogy] : [zb. nauk. pr.]. – Vyp. 124. – Sevastopol', 2011. – S. 176–180.
9. Orlova O. A. Pidgotovka vchytelya do osobystisnogo samovdoskonalennya uchniv osnovnoyi shkoly u pislyadyplomniy osviti [The Teacher's Training to the Pupils' Personal Self-Improvement in the Secondary School while the Post Secondary Education] : dys. ... kand. ped. nauk : 13.00.04 / O. A. Orlova. – Zhytomyr, 2014. – 332 s.
10. Stolyarenko O. B. Psykholohiya osobystosti [Psychology of the Personality] : [navch. posib.] / O. B. Stolyarenko. – K. : Tsentr uchbovoyi literatury, 2012. – 280 s.
11. Vikova ta pedagogichna psykholohiya [The Age and Pedagogical Psychology] : [navch. posib.] / [Skrypchenko O. V., Dolyns'ka L. V., Ogorodnychuk Z. V. ta in.]. – K. : Prosvita, 2001. – 416 s.
12. Zaychenko I. V. Pedagogika [Pedagogy] : [navchal'nyy posibnyk] / I. V. Zaychenko. – K. : Osvita Ukrainy, KNT, 2008. – 528 s.
13. Sukhomlyn'skyy V. O. Sto porad vchytelyu [One Hundred Pieces of Advice to the Teacher] : [vybrani tvory v p'yaty tomakh] / V. O. Sukhomlyn'skyy. – Tom 2. – K. : Vydavnytstvo "Radyans'ka shkola", 1976. – 670 s.
14. Kuz'mins'kyy A. I. Tekhnologiya i tekhnika shkil'nogo uroku [The Technology and Technique of the School Lesson] : [navch. posib.] / A. I. Kuz'mins'kyy, S. V. Omel'yanenko. – K. : Znannya, 2010. – 335 s.
15. Orban-Lembryk L. B. Sotsial'na psykholohiia [Social Psychology] : [navchal'nyy posibnyk] / L. B. Orban-Lembryk. – K. : Akademydav, 2005. – 448 s.
16. Programa z matematyky dlya 10 – 11 klasiv zagal'noosvitnikh zakladiv. Profil'nyy riven' [The Programme on Mathematics for the 10-11th Grades of Secondary Schools. The Profile Level] [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : http://osvita-novog.at.ua/metod/10-11_matem_prof.pdf.

Матеріал надійшов до редакції 04.11. 2014 р.

Мосіюк А. А. Структура готовности будущего учителя математики к инновационно-исследовательской деятельности.

В статье рассматривается вопрос структуры готовности будущего учителя математики к инновационно-исследовательской деятельности. Проанализированы различные подходы к определению термина "готовность" в психолого-педагогических науках, предложено определение понятия "готовность будущего учителя математики к инновационно-исследовательской деятельности". Обоснована структура такой готовности как организационного объединения таких компонентов, как: мотивационного, личностно-волевого, операционного и рефлексивного. Представлена их характеристика. Предложены дальнейшие направления исследований.

Ключевые слова: *готовность, готовность будущего учителя математики к инновационно-исследовательской деятельности, мотивационный, личностно-волевой, операционный и рефлексивный компоненты.*

Mosiuk O. O. The Structure of the Future Mathematics Teacher's Readiness to the Innovative and Research Activity.

The author considers the problem of studying the structure of the future mathematics teacher's readiness to the innovative and research activity. Different approaches to the definition of "readiness" in the psychological and pedagogical sciences are analyzed. The special attention is given to the analysis of the definition of "readiness to the innovative activity". The definition of the concept of "future mathematics teacher's readiness to the innovative and research activity" is given. Also the structure of the readiness in the article is substantiated. The author presents the schematic representation of the interdependence of components of the future mathematics teacher's readiness to the innovative and research activity. The scientist describes each of the components of the readiness: motivational, personality-willed, operational and contents, and reflective. The special attention is paid to the operational and content component. So, the following elements of this component are: informational, research, projective, design, communicational, mathematical and organizational. The author proposes to continue further research on this subject. The perspective is the development of the model of future mathematics teacher's readiness to the innovative and research activity.

Keywords: *readiness, future mathematics teacher's readiness to the innovative and research activity, motivational, personal-willed, operational and reflective components.*